

2004 A FORDULATOK ESZTENDEJE

FONTOSABB ESEMÉNYEK

Február 16.

A tavaszi parlamenti ülészak nyitányán Medgyessy Péter országértékelő beszédében a politikai rendszer alapjait érintő javaslatokkal állt elő; jelentősen csökkentett létszámú parlamentet, két-kamarás berendezkedést, közvetlen elnökválasztást, közösen állítandó uniós listát ajánlva.

Március 14.

Bezár a *Monet és barátai* című kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Negyedmillió látogatóttségével ez az eddigi legsikeresebb hazai tárlat. E sikerrel egy újfajta kiállítás-szervezési kultúra veszi kezdetét Magyarországon.

Az év első hónapjaiban a miniszterelnök meglepő aktivitása azt sejteti, hogy különlegesen érdekes évnak nézünk elébe. Medgyessy Péter egészen március végéig lefoglalja a politikai szövetségeseit, ellenfeleit, a médiát, valamint az elemzőket ama javaslataival, amelyeknek egyáltalán nem leplezett szándéka a rendszerváltás hosszú éveiben meghonosodott alkotmányos berendezkedés lényegi korrekciója. Javaslatai többsége korábbról is ismert, százszorosan megvitatott megoldásokat állít újra előtérbe. De nem az a gond velük, mintha e kérdések ne lennének fontosak, hanem, hogy mindeközben a kormányzatnak

inkább lett volna dolga megoldania a vészesen alakuló hazai gazdasági pálya korrekcióját. A növekedés nem akar lendületet venni, a fizetési mérleg és a költségvetés hiánya egyre aggasztóbb méretű, s az ország eladósodottsága oly mértékben erősödő trend, hogy a Fidesz – az uniós választások előtt – napiutcai kampánytémává emeli a megduplázódni látszó eladósodás politikai következményeit. A látványos – januári – pénzügyminiszter-csere után mindegyik problémákat Draskovics Tibornak kellett menedzselnie, miközben a kormányfő ambíciói egyre inkább valamiféle elnöki szerepkörre emlékeztettek. (A

Fidesz ugyanekkor a nemzeti petíció elnevezésű társas akcióval foglalja el milliók táborát, ami kampánynak is jó, meg arra is, hogy a kormányon lévőkre szünet nélküli nyomást lehessen gyakorolni.)

Később is sok apró jele lesz annak, mintha a kormányfő önálló politikai pályát rajzolt volna fel magának a ciklusidő második felére. A júniusi uniós választásokon a kormányzati oldal nem leplezhető vereséget szenvedett, s a következő hetek a szocialista párton belüli belső vitákkal, kiismerhetetlen felelősségkeresési akciók jegyében telnek el. Mindezt persze az is felerősíti, hogy Kovács László már

Medgyessy Péter nyilvános beszélgetésre hívta az ellenzék vezérét, Orbán Viktort: azonban nem sikerült támogató partnerre lelnie nagyszabású terveihez

2009 2008 2007 2006 2005 **2004** 2003 2002 2001 2000 1999 1998 1997 1996 1995 1994 1993 1992 1991 1990 1989 1988

Zuschlag János, fiatal szocialista képviselő Orbán Viktort bíráló plakátját mutatja be a sajtónak. Elkezdődött a júniusi uniós választások kampánya

A Fidesz adósságszámláló plakátja: hogyan adósította el a kormány az országot – tart a kampány

FONTOSABB ESEMÉNYEK

Március 27.

A Fidesz politikai nagygyűlésén olyan újfajta összefogás körvonalazódik, amelyben a hazai jobboldal valamennyi jelentős árnalata az Orbán-vezette egységben találja meg a maga helyét. E gyűlésen hirdette meg Orbán Viktor azt a hat követelésből álló „nemzeti petíció” mozgalmat, amelyet a következő hónapokban több mint egymillióan támogatnak aláírásukkal.

Május 1.

Magyarország – tíz új taggal együtt – ettől a naptól kezdve teljes jogú tagja az Európai Uniónak. Nagyszabású, majálisszerű ünnepeken emlékeznek meg országszerte e történelmi pillanatról.

Orbán Viktor áprilisban Szegeden tartott nagygyűlésével a „Nemzeti petíciónak” toboroz újabb támogató tömegeket. (Tart a kampány)

FONTOSABB ESEMÉNYEK**Június 13.**

Az európai parlamenti választásokon a magyar szavazók 38,5 százaléka vesz részt, a Fidesz egyértelmű győzelmet aratva a lehetséges 24 mandátum felét kapja, míg a kormányzó MSZP a 34 százaléka 9 mandátumot ér. A két kisebbik parlamenti párt (az SZDSZ és az MDF) is sikerként könyvelheti el a mandátumszerzést. Az eredményeket a túlnyomó többség már a jövő évi általános választások tükrében értelmezi.

Augusztus 25.

Medgyessy Péter benyújtja lemondását az államfőnek. Egy héttel korábban – a kormányfő meglepetésére – kiderült, hogy nemcsak az SZDSZ, de a szocialisták nem támogatják sem kormányátalakítási törekvéseit, sem pedig további maradását. Ugyanezen a napon az MSZP rendkívüli kongresszusa elsöprő többséggel (453: 166 arányban) Gyurcsány Ferencet választja meg miniszterelnökjelöltnek.

Szeptember 29.

A parlament miniszterelnökké választja Gyurcsány Ferencet, aki másnap be is mutatja kormányának tagjait. Hét új miniszter nevét tanulhatja a közvélemény, közülük jó néhány széles körű meglepetést keltett.

Október 16.

Az MSZP elnökválasztó kongresszusán – az új miniszterelnök politikai szövetségeseként elkönyvelt – Hiller István meggyőző fölényrel nyer Szekeres Imrével szemben. Az új elnökségi összetétel is az ősszel megváltozott erőviszonyokat tükrözi. Úgy tűnik, e változással a szocialisták felkészültek a következő évi választások eredményes megvívására.

e viták legelején közli a pártelnöki székéből történő későbbi, őszi távozási szándékát. Nem csoda, ha a június közepe és augusztus eleje közötti 50 nap a szocialista párton belül nyílt hatalmi harcra, a lehetséges utódok szokatlanul intenzív és a széles nyilvánosság előtt zajló küzdelmével telik el. Majd pedig mindez egészen váratlanul fordul a kormányfő ellen. És szinte mindenki ugyanezt teszi. Medgyessy Péter augusztusban a nyilvánosság előtt is naponta érzékelteti, hogy szeptembertől nemcsak személyi összetételében, de szerkezetében, működésében is merőben más kormányzásra készül. A leginkább érintettek viszont attól idegesek, hogy senki nem tud semmi biztosat. Nemcsak azt nem tudni, hogy kiből milyen miniszter, államtitkár stb. lesz, hanem azt sem, hogy a radikálisnak ígérkező megszorítások mellett az egyes tárcáknak mekkora forrásokkal lehet majd ősztől gazdálkodniuk? Augusztus 19-én a kormányfő reggel még úgy

Egy másfajta kampány: Jehova tanúinak nagyszabású találkozója – a Népstadionban

kezd el munkanapját, hogy képes lesz megállapodni a koalíció mindkét pártvezetésével a változtatások legfontosabb részkerdeiről. Dél körül viszont Medgyessy Péternek azzal kell szembesülnie, hogy mind a két párt leginkább tőle szeretne megszabadulni. Kora délután megpróbál azzal kényszerhelyzetet teremteni, hogy bejelenti: vagy még aznap estig az SZDSZ biztosítja őt a további bizalmá-

ról, vagy pedig egy hét múlva keressenek helyette másik kormányfőt. Egy-két órán belül viszont az derül ki, hogy nem kell egy hétig várakozni, mert a szocialista elnökség karnyújtásnyira van a helyzet megoldásától. Aztán kiderül, hogy mégsem... Az MSZP elnöksége meglepően felszínesen ismerte a saját pártjában uralkodó mindennapi hangulatokat, ezért csak némi habozás és huzavona után törő-

Ünnepi pillanatok: május elsejétől az Unió tagjai lettünk, útjára indult a városligeti Időkerék

Ünnepi pillanatok: a szokásos majális összekötése a csatlakozás örömeivel

2009 2008 2007 2006 2005 **2004** 2003 2002 2001 2000 1999 1998 1997 1996 1995 1994 1993 1992 1991 1990 1989 1988

dött bele, hogy az általuk a legkevésbé számításba vett „új fiú”, Gyurcsány Ferenc – és talányos csapata – úgyszólván két nap alatt képes volt a párt elsőprő többségét maga mellé állítani. S ezután egy hét múlva a válságos helyzet valóságos győzelmi eufóriává alakult át, mert a szocialisták meggyőződve arról, hogy megtalálták Orbán Viktor méltó, 2006-ban kellően verseny- és nyerőképés ellenfelét.

ilyen rövid időn belül ennyire sikeresen mutatkozzon be. Szeptember elejétől november végéig csaknem 20 százalékpontot javított a maga megítélésén, s az ősz végén már az ország egyik legnépszerűbb politikusának számított. S a nyári vereség után letargiába zuhant MSZP is az év végén azt érzékelte, hogy egykori, korábban háttér fordító híveinek jelentős része újból őket támogatja.

akadályt is elhárította a népszavazás lebonyolítása elől, s hamarosan elkezdődhetett minden idők legértelmetlenebb kampányküzdelme. A Fidesz nem csalódott, mert november közepére valóban el lehetett érni, hogy a hazai politikai élet valamennyi tényezője – rosszul és rosszkor feltett – kérdésben való állásfoglalással hergelje a közhangulatot. S az ellenzék „két igenjére” kormányzati oldalról a

gyobbak lesznek a várható nyereségnél. Mindezt ugyan előre lehet tudni, de ezen az őszön egyetlen politikai erő és kulcsintézmény sem tudott felelősen működni és viselkedni. December 5-e a hazai demokratikus berendezkedés közös kudarca lett, olyan konfliktus, amelynek eleve nem is lehetett volna győztese. Legnagyobb vesztese viszont éppen az a határon túli magyarság lett, akiknek nevében – állítólag –

Válság után boldogság: az MSZP – némi zavarodottság után – meglepően gyorsan megtalálta a megbuktatott miniszterelnök utódját – Gyurcsány Ferenc személyében. S egyúttal Orbán Viktor versenyképes riválisát is

Ami azt illeti, Gyurcsány Ferenc rajtja valóban páratlan sebességűre és intenzitásúra sikeredett. Az új kormányfő hihetetlen erővel „lakta be” a hazai média egészét, s noha mindezt kisebb-nagyobb baklövésekkel tette, az eredmény nagyon hamar látványosan mutatkozott meg. Némi meglepetést keltve, ütközni mert a bankokkal, az egyházi vezetőkkel, sőt még – a hadikiadások kapcsán – a NATO-direktíváival is. Az újkori magyar politikatörténetben senkinek nem adatott meg az, hogy

A kormányfői offenzíva megállításának legbiztosabb módját a Fidesz abban látta, ha látványosan és minden erejével melléáll annak a kezdeményezésnek, amelyet a Magyarok Világszövetsége már hosszú hónapok óta sikertelenül igyekezett össznépi jelentőségűvé emelni. A kettős állampolgárság ügyében még szeptemberben elrendelt ügyszavazás támogatásában találta meg az ellenzék a visszavágás páratlan esélyét. Október utolsó hetében az Alkotmánybíróság döntése az utolsó

„két nemet” vélték a megfelelő válasznak. Magyarország népe korábban talán még soha nem hallhatott ilyen rövid időn belül ennyi örültséget, ennyi féligazságot ilyen erővel sulykolni, mint e népszavazást megelőző 2-3 hét során. Sikerült is mindenkit mindenkiel összeveszejteni, ám maga a népszavazás amúgy eredménytelen lett. Pedig előre sejteni lehetett e grandiózus népmozgató terméketlen, értelmetlen mivoltát. Továbbá azt is, hogy bármiféle eredmény születik; a veszteségek aránytalanul na-

ezt az egész szerencsétlen akciót a kudarcig hajszolták. Ennek a kezdeményezésnek nem lett volna szabad eljutnia a decemberi népszavazásig, de a politikai rendszer egyetlen pontján sem volt megfelelően erőteljes fékezőerő, s ennek az évnek ez lett a leginkább lehangoló tanulsága.

A gyurcsányi offenzíva viszont ezzel a pürrhoszi győzelemmel valóban megállított. Ez volt az év utolsó fordulata, csak az éppen az érte fizetett ár bizonyult aránytalanul túlméretezettnek.

1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 **2004** 2005 2006 2007 2008 2009**FONTOSABB ESEMÉNYEK****November 3.**

Százharminchat év után befejeződik a kötelező katonai szolgálat Magyarországon, ezen a napon szerelt le az utolsó, hagyományos módon besorozott katona.

!!! Lehet még írni a kronológiához m kb. 13. sort!!!

Hasonlóan nyílt és emelt fejű búcsút kívánok majd neked is... Medgyessy Péter köszöntötte utódját a parlamentben, annak sikeres kormányfővé választása alkalmából

Nem, nem keresztrefeszítés – hanem sikeres pártelnökválasztás. Még egy csere: októberben a szocialista párt kongresszusán Hiller Istvánt az MSZP új elnökévé választották

2009 2008 2007 2006 2005 **2004** 2003 2002 2001 2000 1999 1998 1997 1996 1995 1994 1993 1992 1991 1990 1989 1988

Nem és nem. November 18-án Mesterházy Attila és Nyakó István sajtótájékoztatón jelentették be az MSZP népszavazásbeli álláspontját

Igen és igen. Ugyanezen a napon Szijjártó Péter indokolta meg a Fidesz „két igent” támogató álláspontját – egyúttal bírálván a kormányfő állásfoglalását

A DECEMBER 5-EI NÉPSZAVAZÁSRÓL

December 5-én ügyszónto népszavazásra szólítják Magyarország választópolgárait. Tulajdonképpen két kérdésről kellett véleményt nyilvánítani, de minden politikai tényező az úgynevezett „kettős állampolgársággal” kapcsolatos ügyet tartotta sorsdöntő jelentőségűnek. A szavazólapon feltett kérdés mintegy ötven szóból állt, s a következőképpen hangzott:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással – kérelmére – magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001.évi LXII. Tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Ebbe a kérdésbe látták bele az egyik politikai táborban azt

az esélyt, miszerint: „... a népszavazás kérdéseire mondott igennel a tízmilliós Magyarországból tizenötmilliós nemzetet teremthetünk...” (Orbán Viktor 2004. november 27-én). A másik politikai térfélen pedig a regnáló miniszterelnök a nemmel imígyen biztatott: „nemmel szavazok az egészségügy tönkretételére... és nemmel szavazok a kettős állampolgárságra, a nemzetegyesítésre hivatkozó nemzetmegosztásra ... (Gyurcsány Ferenc november 29-én).

A népszavazás nem volt eredményes, mert ahhoz legalább kétmillió egybehangzóan azonos válaszra lett volna szükség. A hárommilliós résztvevői kör viszont nagyönis megosztottnak bizonyult az állampolgársági kérdésben: 1 521 271 fő (51,57%) mondott igent, ugyanakkor pedig 1 428 578 fő (48,43%) nemmel szavazott.